

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2012/6805
Karar No. 2013/11523
Tarihi: 03.06.2013

İlgili Kanun / Madde
506.S. SSK/ 79

- **HİZMET TESPİTİ**
- **HİZMET TESPİTİNDE SİGORTALININ ÇALIŞTIĞI GERÇEK İŞYERİNİN TESPİTİNİN GEREKMESİ**

ÖZETİ. Somut olayda; her ne kadar mahkemece davacı murisinin çalışmalarının tamamının davalı işyerinde geçtiğine karar verilmişse de murisin çalışmalarının geçtiği gerçek işyeri, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya konulmadan karar verilmesi isabetsiz olmuştur. Mahkemece yapılacak iş; davalı şirket ile Zafer Oto isimli işyeri arasında herhangi bir devir sözleşmesi yapıp yapılmadığını, her iki işyerinin tanık beyanlarında iddia edildiği gibi fiziken bir arada bulunup bulunmadığını tespit ederek, her iki işyeri kayıtları da araştırılıp Zafer Oto isimli işyerinde talep edilen dönemde çalışan kişiler tespit edilip dinlenilerek davacının çalışmalarının gerçekte hangi işveren yanında geçtiğini tereddüte mahal vermeyecek derecede ortaya koyup toplanan deliller ışığında varılacak sonuca göre karar vermektir ibarettir.

Davacı, davalılardan işverene ait işyerinde geçen çalışmalarının tespitine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davalılar vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Nagehan Kaleli tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Dava; davacı murisinin davalı işyerinde 07.06.1993 - 30.04.1997 tarihleri arasında 506 sayılı Yasa kapsamında geçen çalışmalarının tespiti istemine ilişkindir.

Mahkemece; davacı murisinin 05.10.1993 - 30.04.1997 tarihleri arasında kesintisiz olarak davalı işyerinde çalıştığının tespitine karar verilmiştir.

Dosyadaki kayıt ve belgelerden; dosya kapsamından davacı murisinin otomobil servisinde mekanik ustası olarak çalıştığı, davanın Eryaz Motorlu Araçlar Teks. Paz. San. Tic.'AŞ.'ye karşı açıldığı, muris adına davalı işyerinden 07.06.1993 tarihli işe giriş bildirgesi düzenlendiği ve murisin 07.06.1993 - 05.10.1993 tarihleri arasında davalı işyerinde geçen çalışmalarının davalı Kurum'a bildirildiği, davalı tarafından murisin Zafer Oto isimli işyerinde çalıştığının iddia edildiği, davacı tanıklarının davalı işyerinden çalışmalarının davalı Kurum'a bildirildiği, bu tanıkların murisinin çalışmalarını doğrulamakla birlikte; Atilla Karadağ ve ortaklarına ait Lada servisinde çalıştıklarını beyan ettikleri, bu şirketin adının da Zafer Oto olduğu, ancak davacı ve davalının müşterek tanığının, murisin Eryaz AŞ'de çalıştığını beyan ettiği, Zafer Oto'nun ortakları arasında Atilla Karadağ da olduğu, fakat Eryaz AŞ'nin ortakları arasında olmadığı, dönem bordrolarında adı bulunan ve daha sonra Eryaz AŞ'nin ortağı olduğu anlaşılan Ahmet Kemal Ersu'nun beyanında; Şehremini'de Lada satış, servis ve yedek parça işi yaptıklarını, aynı işyerinde Zafer Oto adı ile Atilla Karadağ'ın Lada servisinin bulunduğunu, bu serviste araçların bakımının yapıldığını, eksik parçalarının da kendilerinden temin edildiğini, işçilik faturalarını da Zafer Oto'nun kestiğini, serviste çalışanların ücretlerini Zafer Oto'nun ödediğini, davacının eşinin çok kısa bir dönem Eryaz şirketinde çalıştığını,

daha sonra Eryaz AŞ'nin servis kısmını Zafer Oto'ya devrettiğini, işçilerin primlerinin de Zafer Oto'dan ödendiğini beyan ettiği anlaşılmıştır.

Davanın yasal dayanağını oluşturan 506 sayılı Yasa'nın 79. maddesi bu tip hizmet tespiti davaları için özel bir ispat yöntemi öngörmemiş ise de davanın niteliği kamu düzenini ilgilendirdiği ve bu nedenle özel bir duyarlılık ve özenle yürütülmesi gerektiği Yargıtay'ın ve giderek Dairemizin yerleşmiş içtihadı gereğidir. Bu tür davalarda öncelikle davacının çalışmasına ilişkin belgelerin işveren tarafından verilip verilmediği yöntemince araştırılmalıdır. Bu koşul oluşmuşsa işyerinin gerçekten var olup olmadığı kanun kapsamında veya kapsama alınacak nitelikte bulunup bulunmadığı eksiksiz bir şekilde belirlenmeli daha sonra çalışma olgusunun varlığı özel bir duyarlılıkla araştırılmalıdır. Çalışma olusu her türlü delille ispat kazanabilirse de çalışmanın konusu niteliği başlangıç ve bitiş tarihleri hususlarında tanık sözleri değerlendirilmeli, dinlenen tanıkların davacı ile aynı dönemlerde işyerinde çalışmış ve işverenin resmi kayıtlara geçmiş bordro tanıkları yada komşu işverenlerin aynı nitelikte işi yapan ve bordrolarına resmi kayıtlarına geçmiş çalışanlardan seçilmesine özen gösterilmelidir. Bu tanıkların ifadeleri ile çalışma olgusu hiçbir kuşku ve duraksamaya yer vermeyecek şekilde belirlenmelidir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 16.9.1999 gün 1999/21-510-527, 30.6.1999 gün 1999/21-549-555-3.11.2004 gün 2004/21- 480-579 sayılı kararları da bu doğrultudadır.

Somut olayda; her ne kadar mahkemece davacı murisinin çalışmalarının tamamının davalı işyerinde geçtiğine karar verilmişse de murisin çalışmalarının geçtiği gerçek işyeri, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya konulmadan karar verilmesi isabetsiz olmuştur.

Mahkemece yapılacak iş; davalı şirket ile Zafer Oto isimli işyeri arasında herhangi bir devir sözleşmesi yapıp yapılmadığını, her iki işyerinin tanık beyanlarında iddia edildiği gibi fiziken bir arada bulunup bulunmadığını tespit ederek, her iki işyeri kayıtları da araştırılıp Zafer Oto isimli işyerinde talep edilen dönemde çalışan kişiler tespit edilip dinlenilerek davacının çalışmalarının gerçekte hangi işveren yanında geçtiğini tereddüte mahal vermeyecek derecede ortaya koyup toplanan deliller ışığında varılacak sonuca göre karar vermektir.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular göz önünde bulundurulmaksızın, eksik inceleme ve araştırma sonucu davanın kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı Kurum vekili ile davalı şirket vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde temyiz edenlerden Elyaz Motorlu Araçlar Tekstil Paz. San. Ve Tic. AŞ.'ye iadesine, 03/06/2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.